

Regulamin Projektu „Fort Knox”

Postanowienia ogólne

§ 1

Projekt „Fort Knox”, zwany dalej Projektem, jest programem wymiany pszczoł i wzajemnych gwarancji udzielanych przez pszczelarzy podejmujących selekcję na odporność na dręczca pszczelego (*Varroa destructor*) i inne patogeny i pasożyty pszczoł.

§ 2

1. Celami Projektu są:

- a) wspieranie przystosowania lokalnego pszczoły miodnej (*Apis mellifera*);
- b) wspieranie dążeń do samowystarczalności rodzin pszczoł miodnych, przede wszystkim w rozumieniu ich niezależności od stałej opieki ze strony pszczelarzy;
- c) wspieranie wykształcenia u pszczoły miodnej odporności na choroby, w tym warrozę;
- d) wymiana pszczoł pomiędzy uczestnikami Projektu w celu wspierania bioróżnorodności;
- e) wzajemne wspomaganie się uczestników Projektu w prowadzonej selekcji pszczoł;
- f) budowanie wspólnoty pszczelarstwa naturalnego w Polsce;
- g) stworzenie możliwie najszerzej bazy rodzin pszczelich na terenie całego kraju nie wymagających zabiegów przeciwko warrozie i innym chorobom i stanowiącą rezerwę materiału genetycznego.

2. Cele Projektu realizowane są zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym Regulaminie, poprzez:

- a) prowadzenie selekcji pszczoł;
- b) udzielanie wzajemnej gwarancji uzupełnienia strat rodzin pszczelich, powstałych w wyniku ich osypania;
- c) nieodpłatne przekazywanie wzajemnie rodzin pszczelich pomiędzy uczestnikami Projektu.

§ 3

Słowniczek:

- 1) Dawca – uczestnik Projektu, który przekazuje rodzinę pszczelą zgodnie z § 13 Regulaminu;
- 2) Biorca – uczestnik Projektu, który otrzymuje rodzinę pszczelą zgodnie z § 13 Regulaminu;
- 3) Pula Projektu - wszystkie rodziny pszczele zgłoszone do Projektu przez uczestników;
- 4) Pula uczestnika – rodziny zgłoszone do Projektu przez indywidualnego uczestnika.

Uczestnicy Projektu

§ 4

1. Uczestnikiem Projektu może być każdy pszczelarz, uprawiający pszczelarstwo od co najmniej 1 sezonu, który wypełnienia warunki określone w niniejszym Regulaminie. Każdy uczestnik Projektu posiada w nim prawo głosu w sprawach uregulowanych niniejszym Regulaminem.
2. Uczestnictwo w Projekcie opiera się na dobrowolności i wzajemnym zaufaniu.

§ 5

1. Wstępujący do Projektu, przedkładając swoją kandydaturę na członka, składa pisemną deklarację, przekazując równocześnie informację o liczbie rodzin pszczelich oddanych do wspólnej puli, oraz historię tych rodzin w zakresie dotychczasowej gospodarki pasiecznej w jakiej były prowadzone.
2. Uczestnik potwierdza w deklaracji zapoznanie się z zapisami niniejszego Regulaminu i wyraża zgodę na jego postanowienia. Wzór deklaracji ustala koordynator Projektu.
3. Kandydat do Projektu musi uzyskać polecenie od dotychczasowego członka Projektu „Fort Knox”.
4. Koordynator podejmuje decyzję odnośnie dopuszczenia do Projektu:
 - a) kandydata;
 - b) wskazanych przez kandydata rodzin pszczelich;
 - c) liczby rodzin kandydata.
5. Przed podjęciem decyzji określonej w ust. 4 Koordynator przedstawia kandydaturę wraz z deklaracją do wiadomości uczestników Projektu. Uczestnicy mogą sprzeciwić się dopuszczeniu kandydata, jak również przekazaniu do puli wskazanych przez kandydata rodzin pszczelich. W tym przypadku o dopuszczeniu do Projektu decyduje się przez głosowanie uczestników.

§ 6

1. Uczestnicy Projektu wybierają spośród siebie Koordynatora bezwzględną większością głosów. W przypadku braku większości do kolejnej tury przechodzi dwóch kandydatów, którzy uzyskali najwyższą liczbę głosów.
2. Kadencja Koordynatora trwa trzy lata.
3. Uczestnicy Projektu mogą większością bezwzględną uchylić decyzje Koordynatora.
4. Koordynatora można odwołać większością 3/5 głosów członków Projektu.

§ 7

1. Uczestnik Projektu może z niego wystąpić w każdym czasie na podstawie oświadczenia, jednak tylko wówczas, gdy wypełnił nałożone na dany rok zobowiązanie, które mogło powstać na podstawie przepisów Regulaminu.
2. Uczestnicy Projektu mający prawo głosu mogą zwolnić występującego z Projektu z zobowiązania o którym mowa w ust. 1.
3. Uczestnik Projektu może być z niego usunięty większością 3/5 głosów, jeżeli nie daje gwarancji prowadzenia gospodarki i nie realizuje zasad współpracy w sposób określony w przepisach Regulaminu.

Gospodarka pasieczna w ramach Projektu

§ 8

1. Każdy uczestnik Projektu prowadzi gospodarkę pasieczną według własnego uznania i własnych metod, z zastrzeżeniem przepisów Regulaminu, podejmując wszelkie decyzje według swojej najlepszej wiedzy i woli.

2. Obostrzenia wynikające z Regulaminu dotyczą tylko rodzin pszczelich zadeklarowanych do wspólnej puli Projektu i nie wiążą uczestnika w prowadzeniu gospodarki w pozostałej części pasieki.

§ 9

1. Do puli Projektu wybierane są rodziny pszczele, niezależnie od rasy, pochodzenia lub ich wielkości, dające możliwie duże szanse przeżycia bez stosowania jakichkolwiek metod zwalczania dręcza pszczelego oraz innych patogenów i pasożytów pszczół.
2. W rodzinach pszczelich oddanych do puli Projektu:
 - a) nie stosuje się jakikolwiek zabiegów zwalczania dręcza pszczelego lub innych patogenów i pasożytów pszczół – zarówno przy użyciu substancji toksycznych lub biobójczych, jak i zabiegów technicznych, w tym również połączonych z usuwaniem czerwiu robotnic lub trutowego;
 - b) zachowuje się naturalny cykl życiowy rodziny pszczelej, nie stosując zabiegów stymulujących rozwój i rozmnażając rodziny zgodnie z biologicznym cyklem;
 - c) dobiera się metody chowu pszczół, które w możliwie niewielkim stopniu ingerują w życie rodziny pszczelej;
 - d) gospodarkę pasieczną ogranicza się w miarę możliwości do minimalnej liczby przeglądów, powiększania dostępnego miejsca i podziałów rodzin oraz odebrania miodu zgodnie z lit. i);
 - e) nie stosuje się węzy pszczelej, lub wykorzystuje się węzę z czystego wosku, bez pozostałości tzw. „chemii”, z małą komórką pszczelą (4.9 lub 5.1 mm);
 - f) zapewnia się pszczołom możliwie dużą swobodę w kształtowaniu środowiska życia, niezależnie od konstrukcji ula, a w szczególności poprzez odstąpienie od stosowania węzy w całości gniazda, bądź co najmniej w zakresie umożliwiającym wychów trutni w liczbie zgodnej z potrzebą rodziny pszczelej;
 - g) rodziny w miarę możliwości tworzy się w sile umożliwiającej biologiczną samowystarczalność i niezależność od pszczelarza;
 - h) wykorzystuje się ule z materiałów naturalnych;
 - i) miód odbiera się jedynie, gdy uczestnik oceni z prawdopodobieństwem granicznym z pewnością, że pszczoły nie będą wymagały karmienia cukrem na zimę. Miód odbierany jest w miarę możliwości jedynie przy jesiennej ocenie ilości zapasów, chyba że brak jest możliwości zwiększenia kubatury ula, a ilość miodu zgromadzona w czasie sezonu może spowodować ograniczenie dostępnego miejsca do czerwienia matki pszczelej;
 - j) poza przypadkami całkowitego głodu i przedłużającego się okresu bezpożytkowego nie stosuje się podkarmiania cukrem i innym sztucznym pokarmem w sezonie, a karmienie zimowe ogranicza się jedynie do zapewnienia pszczołom optymalnej ilości pokarmu do przetrwania do czasu pierwszych pożytków wiosennych;
 - k) stosuje się jedynie gospodarkę stacjonarną, a pszczoły przewozi się jedynie w przypadku konieczności zmiany pasieczyska. Przewożenie ogranicza się do przypadków niezbędnych;
 - l) unika się ingerencji w rodziny pszczele w okresie od końca przygotowania do zimowli do pierwszego oblotu, a ocenę potrzeby dokarmienia pszczół na zimę przeprowadza się nie później niż do połowy września;

- m) nie zabija się matek pszczelich niezależnie od ich wieku i kondycji rodziny. Wyjątkiem od powyższego mogą być tylko sytuacje kiedy matka nie jest zdolna do czerwienia lub strutowała. W tym przypadku zmiana matki następuje zgodnie z § 10;
- n) nie okalecza się matek pszczelich, w tym poprzez przycięcie skrzydełka, jak również unika się ich oznaczenia;
- o) nie stosuje się krat odgradowych lub innych elementów ograniczających matki w czerwieniu;
- p) unika się zasilania rodzin pszczelich czerwem lub nalotami z wyjątkiem sytuacji określonej w § 10, jak również w miarę możliwości nie wykorzystuje się rodzin zgłoszonych do Projektu do zasilania innych rodzin, poza przypadkami wykonywania podziału;
- q) rodziny pszczele mogą być tworzone w każdy możliwy sposób zapewniający racjonalne odbudowanie się do czasu zimowli.

§ 10

1. W przypadku śmierci lub straty matki pszczelej lub wyjścia roju dąży się do zachowania dotychczasowej linii pszczoł, a w szczególności stosuje się rozwiązania w następującej kolejności:
 - a) pozwala się na wychowanie matek-córek z larw lub już utworzonych mateczników;
 - b) wykorzystuje się matkę-córkę tej królowej podaną z innej rodziny spoza puli Projektu lub najmłodszy czerw od takiej matki, jeżeli ta rodzina prowadzona była zgodnie z zasadami niniejszego Regulaminu.
2. Jeżeli rozwiązania z ust. 1 nie są możliwe:
 - a) podaje się matkę-córkę innej matki pszczelej pochodzącej od rodziny będącej w puli Projektu lub czerw z takiej rodziny, w tym również z pasieki innego uczestnika;
 - b) podaje się matkę lub czerw z innej rodziny prowadzonej na zasadach Projektu;
 - c) stosuje się inne rozwiązanie uzgodnione z Koordynatorem.
3. O każdym przypadku straty matki pszczelej z puli Projektu i zastosowanych rozwiązaniach powiadamia się Koordynatora.

Wspólna pula i powstanie zobowiązania uzupełnienia straty

§ 11

1. Rodziny pszczele, którymi zajmują się uczestnicy Projektu w ramach swoich pasiek, tworzą wspólną pulę, z której uzupełniane są straty i wspomagani są inni uczestnicy. Pula Projektu dzieli się na:
 - a) Rdzeń Projektu, który stanowią rodziny będące w puli przez co najmniej 2 pełne lata kalendarzowe;
 - b) Otulinę Projektu, w skład której wchodzi rodziny oddane do puli Projektu, przed upływem terminu, o którym mowa w lit. a.
2. Koordynator może uznać, że dane rodziny pszczele z Otuliny Projektu, mogą wejść w skład Rdzenia, przed upływem wskazanego terminu, w szczególności w sytuacji, gdy uczestnik już uprzednio selekcjonował je na odporność na choroby.

3. Każdy z uczestników może oddać do wspólnej puli dowolną liczbę rodzin pszczelich, jednak mniejszą niż łączna liczba uczestników Projektu i nie więcej niż 8.
4. Uczestnik nie może mieć więcej niż 3 rodziny w puli poza Rdzeniem Projektu.
5. Zgłoszenie rodzin do wspólnej puli może nastąpić nie później niż do dnia 30 września na kolejny sezon i datę tę uznaje się za początek i koniec okresu rozliczeniowego Projektu. Koordynator na bieżąco aktualizuje dane o puli Projektu, zbierając informacje o liczbie uczestników, rodzin pszczelich w Projekcie i przekazaniu rodzin na podstawie Regulaminu.
6. Uczestnicy Projektu na bieżąco informują Koordynatora o zmianach w ich puli. Dane przekazywane są nie rzadziej niż raz na kwartał w terminach określonych przez Koordynatora.
7. Koordynator publikuje dane o stanie liczbowym puli Projektu w miarę możliwości raz na kwartał, a nie rzadziej niż dwa razy w roku z końcem okresu rozliczeniowego oraz wiosną po oblocie pszczół i dopełnieniu zgłoszeń przez uczestników.
8. Rodziny w Projekcie oznacza się inicjałem uczestnika lub inną literą przyjętą przez niego i nadaje im kolejne numery w Puli Uczestnika. Każdorazowo po wykonaniu odkładu dla innego uczestnika, do oznaczenia rodziny dodaje się inicjał lub inne oznaczenie Dawcy. Rodziny w Otulinie Projektu oznacza się dodatkowo skrótem „OT”.

§ 12

1. W przypadku wyjścia i ucieczki roju, w puli pozostaje macierzak z młodą matką.
2. W przypadku złapania roju w Projekcie może zostać zarówno rój jak i macierzak, w zależności od decyzji uczestnika.
3. W przypadku określonym w ust. 1 macierzak można podzielić na dalsze rodziny zachowując jedną w puli Projektu z uwzględnieniem § 14 ust. 1.
4. W razie ucieczki roju, a tym samym jego utraty z Projektu, przy jednoczesnej konieczności utworzenia rodzin w ramach zobowiązania do uzupełnienia strat innych uczestników, macierzak powinno się podzielić tylko na taką ilość równych wielkością rodzin, która zapewnia uzupełnienie puli Projektu. Większą liczbę rodzin można utworzyć tylko wyjątkowo, w razie dużych strat w pasiece.
5. Ustępy 3 i 4 stosuje się odpowiednio w przypadku rodzin słabszych.

§ 13

1. W razie osypania się rodziny pszczelej, uczestnik otrzymuje bezpłatnie nową rodzinę z Projektu.
2. Osypanie rodziny w czasie zimowli oraz do dnia 1 maja skutkuje powstaniem zobowiązania uzupełnienia straty w tym samym sezonie, natomiast osypanie rodziny w terminie późniejszym, w sezonie bieżącym lub kolejnym w zależności od terminu i możliwości uczestników Projektu. O powyższym decyduje Koordynator.
3. Koordynator po zebraniu informacji o stratach powstałych w puli Projektu decyduje o kierunkach przekazywania rodzin pszczelich, biorąc pod uwagę potrzebę:
 - a) wypracowania lokalności pszczoły z uwzględnieniem bioróżnorodności;
 - b) zapewnienia sprawiedliwości i uczciwości przekazywania rodzin.
4. W przypadku wyjątkowo dużych strat w puli Projektu, Koordynator, kierując się zasadami określonymi w ust. 3, może podjąć decyzję o zawieszeniu lub uchyleniu niektórych

zobowiązań wynikających z ust. 1. Zobowiązania realizowane są wówczas w miarę możliwości Projektu. Mogą być wówczas tworzone rodziny nie spełniające wymogu określonego w § 14 ust. 1.

Tworzenie rodzin pszczelich i przekazywanie ich w ramach Projektu

§ 14

1. Rodziny pszczele w puli Projektu powinny być tworzone i utrzymywane w sezonie w sile umożliwiającej samowystarczalność w zakresie zakarmienia się na zimę w przeciętnym roku.
2. Dopuszczalny jest każdy możliwy sposób wychowu matek, jednak w miarę możliwości należy zadbać, aby pszczoły wychowujące pochodziły z rodziny, z której pochodzą wychowywane larwy.
3. Uczestnik w swojej puli pozostawia zawsze starą matkę, z zastrzeżeniem § 10 oraz 12, a dla innych wykonuje rodziny z matkami młodymi.
4. Rodziny powinny być utworzone w miarę możliwości jak najwcześniej w sezonie.

§ 15

1. Dawca może uzgodnić z Biorcą sposób, termin oraz inne warunki utworzenia rodziny.
2. Odbiór rodziny następuje na koszt Biorcy. Uczestnicy mogą uzgodnić każdy sposób i formę odbioru rodziny pszczeliej, przy czym ryzyko transportu lub przesłania pszczoł ciąży na Biorcy. Przekazanie lub wysłanie rodziny uważa się za zrealizowanie zobowiązania uzupełnienia strat wynikającego z § 13.

Rezerwa Projektu

§ 16

1. Uczestnicy, po wykonaniu zobowiązań wynikających z § 13, mogą podzielić pozostałe rodziny w Projekcie z zachowaniem rygorów Regulaminu dla rodzin pozostawionych w puli. Zachowując postanowienia Regulaminu, uczestnik może wykorzystać pszczoły pozostałe po wykonaniu rodzin do puli Projektu, zgodnie ze swoją wolą we własnej pasiece.
2. Rodziny utworzone zgodnie z ust. 1 stają się rezerwą uczestnika w razie osypania rodzin z jego puli zgłoszonej do Projektu i w razie ich osypania zajmują ich miejsce.
3. Rodziny wychodzą z rezerwy jeżeli rodziny mateczne w puli Projektu dożyją do oblotu wiosennego lub 30 marca kolejnego roku.

Inne postanowienia

§ 17

1. Koordynator podejmuje decyzje w przypadkach nieuregulowanych w Regulaminie, a także rozstrzyga problemy i wątpliwości wynikające z różnych interpretacji zapisów Regulaminu. Stosuje się § 6 ust. 3.

2. Koordynator może zdecydować o odstąpieniu od niektórych zapisów Regulaminu, uznając to za niezbędne do realizacji ciągłości Projektu, po przeprowadzeniu oceny przebiegu sezonu, Puli Projektu lub pasiek poszczególnych uczestników. W żadnym wypadku nie można odstąpić od stosowania zapisu § 9 ust. 2 lit. a Regulaminu.

§ 18

1. Uczestnicy Projektu prowadzą stronę internetową, na której publikują dane dotyczące przeżywalności pszczół, postępów selekcji i promują Projekt. O treściach publikowanych na stronie decyduje Koordynator.
2. Uczestnicy komunikują się przy użyciu elektronicznej platformy lub list mailingowych.
3. Uczestnicy mogą organizować zloty Projektu w celu wymiany doświadczeń, a także przekazania pszczół lub sprzętu pasiecznego potrzebnego do utworzenia rodzin. Zlot powinien być zorganizowany nie rzadziej niż raz na 3 lata w celu wyboru Koordynatora.

§19

1. Projekt nie posiada finansowania zewnętrznego.
2. Uczestnicy ponoszą indywidualne koszty związane z prowadzeniem gospodarki pasiecznej w ramach Projektu oraz przekazywaniem pszczół.
3. Uczestnicy mogą dobrowolnie przekazać środki pieniężne na powstałe na bieżąco koszty związane z działalnością Projektu.

§ 20

1. Zmiany w niniejszym Regulaminie powinny być przyjmowane przez członków Projektu większością bezwzględną na zlocie uczestników, przy obecności co najmniej 50% członków. W przypadku braku sprzeciwu członków wyjątkowo możliwe jest dokonywanie zmian w Regulaminie za pośrednictwem komunikacji elektronicznej.
2. Projekty zmian w niniejszym Regulaminie mogą być zgłaszane przez co najmniej 2 uczestników Projektu lub Koordynatora.